

SŁOWO

Wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228. Otwarte od 9 do 3.

numeracja miesięcznie z dostarczeniem do domu oraz z przesyłką pocztową mk. 14000.

Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 80.259

Cena ogłoszeń: Wiersz mierny: 1200 mk.; w tekście 2.000 mk.; z tekstem 600 mk. Najmniejsze ogłosz. 6000 mk.

W numerach świątecznych o 25 procent drożej.

Statut dla Kłajpedy.

Przedstawiciele rządu kowieńskiego z p. Galwanuskasem na czele opracowali projekt statutu dla Kłajpedy. W myśl tego projektu organami autonomicznymi w Kłajpedzie będą „Taryba Krajowa” (Rada) jako ciało prawodawcze i dyrektorjat jako władza wykonawcza. W skład Taryby będą wchodzić przedstawiciele ludności wybierani na zasadzie pięcioprymiotnikowego prawa wyborczego w stosunku 1 poseł na 750 mieszkańców. Czynne prawo wyborcze posiadają osoby od 21 roku życia, bierno—ed 24. Prawo rozwiązania Taryby przysługuje Prezydentowi Litwy, z warunkiem, że w przeciągu 6 tygodni zostaną rozpisane nowe wybory. Dyrektorjat krajowy ma się składać z trzech członków, powoływanych i zwalnianych przez Tarybę.

Uprawnienia organów autonomicznych, przewidziane w projekcie statutu, nie są zbyt szerokie: tylko sprawy podatkowej rolnictwa, handlu, sądownictwa, wyznaniowe, szkolne i natury społecznej będą załatwiane przez Tarybę i Dyrektorjat. Wszystkie inne zaś załatwiać będzie rząd litewski w osobie ministra bez teki do spraw Kłajpedy.

Statut dla Kłajpedy obchodzi nas bardzo, skoro bowiem nie zdołaliśmy w momencie katedry zainscenizowanej przez Kowno zapewnić sobie należytego zabezpieczenia wpływów w Kłajpedzie, tak ważnych dla nas ze względów gospodarczych, to tembardziej teraz winniśmy obstawać, aby zastrzeżenia poczynione w uchwale Rady Ambasadorów na korzyść udziału Polski, były ściśle dotrzymane. W ten sposób tylko będziemy mogli powołać w bardzo małym stopniu to, na co nas naraziła nasza przeczulona lojalność w sprawach międzynarodowych.

Projekt opracowany przez przedstawicieli Litwy sprawę udziału Polski w Kłajpedzie pomija dyskretnym milczeniem.

Uchwała Rady Ambasadorów przyznała Kłajpedę Litwie z pewnymi zastrzeżeniami, od wykonania których uzależnione jest przyznanie terytorjum Kłajpedzkiego Litwie. Faktycznie stan ten przedstawia się nieco inaczej. Statut nie jest jeszcze przez Radę Ambasadorów zatwierdzony i nie jest wykluczone, że dużej czasu upływie, zanim ostatecznie statut ten zostanie zredagowany i ustalony. Tymczasem Litwa weszła już w stan posiadania obszaru Kłajpedy i, nie będąc jego gospodarzem prawnym, jest gospodarzem faktycznym. Nie zobowiązana do niczego, ponieważ statut uchwała się, będzie rządziła tam według praw, jakie sama uzna dla siebie za najbardziej dogodną. Ostatnie wiadomości z Kłajpedy o usuwaniu urzędników nie Litwinów i nasyłaniu na ich miejsce urzędników—Litwinów z Kowieńszczyzny potwierdzają, że rząd litewski już rozpoczął stosowanie metod, zmierzających do zlitwinizowania obszaru Kłajpedzkiego.

Sprawa statutu dla Kłajpedy będzie przewlekana i odkładana; będą się toczyły jałowe dyskusje i t. d., Litwie bowiem zależy na czasie, primo dla tego żeby jak najdłużej gospodarować na obszarze Kłajpedy nie będąc do niczego zobowiązana, i secundo, że przewlekając ostateczne rozstrzygnię-

cie tej sprawy, ludzi się, że może ona znaleźć podobne załatwienie, jak sprawa umiędzynarodowienia Niemna.

Załatwienia ostatecznego sprawy Kłajpedy winniśmy się domagać jaknajszybciej, wymagając tego bowiem nasze interesa ekonomiczne, a doświadczenie nabyte przy załatwianiu spraw międzynarodowych uczy, że wszelkie przewlekanie ich nie jest rzeczą wskazaną.

Uchwała Rady Ambasadorów zastrzega utworzenie w Kłajpedzie takiego zarządu, któryby przez utworzenie „wolnej strefy” dawał całkowicie gwarancję, iż państwa polskie i litewskie znajdują w porcie tym odpowiednie urządzenia i ułatwienia dla swych potrzeb handlowych. Projekt, o którym mówimy, zupełnie pomija te kwestje. Przedstawiciele Rządu Kowieńskiego opracowali go nie na zasadach wskazanych w uchwale Rady Ambasadorów, lecz na zasadach, wypływających z ich własnych interesów.

W ubiegłym tygodniu Rada Ambasadorów wysłuchała motywów delegacji litewskiej w sprawie statutu dla Kłajpedy, w bieżącym zaś z kolei zostaną wysłuchani delegaci polscy, poczem, według nakreślonego planu załatwienia tej sprawy, projekt statutu zostanie zredagowany przez specjalny komitet i dopiero następnie wejdzie na porządek dzienny obrad Rady Ambasadorów.

Nie posiadamy jeszcze wiadomości o tem, jakie stanowisko zajęły delegacje polska i litewska i jakie wytyczne zostały wskazane przez Radę Ambasadorów Komitetowi Redakcyjnemu statutu dla Kłajpedy, wiemy tylko na podstawie informacji prasy niemieckiej, że Litwa będzie uważała żądanie gwarancji ze strony Polski w Kłajpedzie za naruszenie jej suwerenności. („Tilsiter Zeitung” z dn. 4 b. m.)

Takie stanowisko Litwy było do przewidzenia. Jest ono zgodne z dwulicowością polityki litewskiej. Musimy przeto stąd wyciągnąć wniosek jaknajbardziej stanowczego żądania, aby prawa Polski w Kłajpedzie, i tak już uszczuplone, były obecnie należyte zagwarantowane. Wymaga tego i autorytet Rady Ambasadorów, za chwiany już raz przez awanturę nad Bałtykiem. Sprawa należy postawić zupełnie wyraźnie. O ile Litwa pragnie prawnie władać obszarem Kłajpedzkim, winna ona wykonać wszystkie zastrzeżenia poczynione w uchwale Rady Ambasadorów, a ogłaszanie, że żądania gwarancji ze strony Polski będą uważane za naruszenie suwerenności Republiki Litewskiej jest nonsensem, ponieważ przelanie suwerenności nad obszarem Kłajpedzkim uzależnione jest od wykonania przez Litwę uchwały Rady Ambasadorów, a więc rozrzućcie not nad naruszeniem suwerenności Litwy przez Polskę jest zupełnie wymyślonym alarmem, obłożonym na wywołanie efektu. K. S.

KAPELUSZE wiedeńskie i włoskie (Borsalino i palta gumowe).
H. Swirski, Niemiecka 37, Kapelusze od mk. 15000.

Ostrzeżenie.

Wobec tego, że w sprzedaży ukazały się falsyfikaty naszych etykiet:

**Stołowa moc 45° Stołowa moc 40°
Czerwona Główka Nr. 12.**

OSTRZEGAMY i prosimy przy kupowaniu zwracać uwagę na etykiety. Prawdziwe są tylko z gorzelnii „**Białowież**” Wilno. Z poważaniem ZARZĄD.

Najtańsze źródło zakupu!

Hurtownia K. O. K.

Ostrobramska 19

poleca kooperatywom i p. p. sklepikarzom w hurcie: cukier, herbatę, kawę, mąkę pszenną i żytnią pyłowaną, mąkę razową, mydło, margarynę, mydlik, pastę, esencję octową, cykorję, ryż, sól szara i biała, śledzie i słoninę.

Otrzymana najlepsza w świecie wódka

Piotra Smirnowa S-n

w hurtowni „**IMWOD**” ul. Końska 1

Ządać we wszystkich najlepszych sklepach.

W „Wyzwolonej” przez Litwę Kłajpedzie.

Krwawe starcia.

Kłajpeda, 9 kwietnia.

(Pat.) Wczoraj popołudniu odbyło się pod Kłajpedą wielkie zgromadzenie ludności, celem zaprotestowania przeciwko postępowaniu władz litewskich. Wojsko litewskie rozbiło zgromadzenie, przyczem zginął robotnik a dwie osoby odniosły ciężkie rany. Konnica litewska ścigała uciekających. W nocy w kilku punktach miasta doszło do strzelaniny, przyczem dwie osoby zginęły i dwie ciężko ranne. Strajk generalny rozszerzył się na cały okręg Kłajpedzki. Komendant Kłajpedy Budrys wydał ostrą odezwę przeciwko robotnikom ostrzegającą przed kontynuowaniem strajku. Budrys oświadczył, że choć by miał uwięzić 10 tysięcy osób strajk musi być przełamany. Do Kłajpedy nadeszły nowe oddziały z Kowna. W niedzielę w czasie wieceu zwołanego pod Kłajpedą doszło również do starcia. Zginęły 3 osoby, szereg osób ciężko rannych.

Generalny strajk.

Gdańsk, 7 kwietnia.

(Pat.) Jak donoszą z Kłajpedy, strajk generalny, proklamowany przez związki robotnicze, objął następnie inne organizacje narodowe tak, że nie tylko fabryki i zakłady przemysłowe, lecz także sklepy, banki i biura zostały zamknięte. Wobec obsadzenia poczty przez żołnierzy litewskich również urzędnicy pocztowi zastrajkowali i opuścili gmach pocztowy. Strajk objął między innymi również gazownię, elektrownię i wodociągi miejskie.

Zaostrzenie się sytuacji.

Kłajpeda, 10 kwietnia.

(Pat.) Położenie zaostrza się z każdą niemal godziną. Po mieście

krąży nieustannie liczne patrole wojskowe. W mieszkaniach wybitnych działaczy społecznych przeprowadzono ścisłe rewizje. Aresztowania są coraz liczniejsze. W poszczególnych dzielnicach miasta słyszano wczoraj w południe salwy karabinowe.

Stan oblężenia w Heydenkrugu.

Kłajpeda, 10 kwietnia.

(Pat.) W Heydenkrugu ogłosili Litwini stan oblężenia. Aresztowano cały szereg osób. Wojsko litewskie Heydenkrugu trzymane jest w pogotowiu. Na rynku ustawione są karabiny maszynowe. Ludność urządziła burliwą manifestację, domagając się uwolnienia aresztowanych. Wojsko rozproszyło demonstrantów ostrymi nabojami.

Zakaz wiecew, pochodów i strajków.

Kłajpeda, 7 kwietnia.

(Pat.) Zastępca komisarsza litewskiego w Kłajpedzie na podstawie istniejącego w mieście stanu oblężenia wydał rozporządzenie, według którego wszelkie zgromadzenia, pochody na ulicach oraz strajki są zabronione. Zapowiedziane dziś na godz. 9 rano publiczne zgromadzenie zostało przez władze litewskie zakazane, wobec czego tłum demonstrantów udał się do Wandkurm pod Kłajpedą, aby tam odbyć zebranie. Złożona z pięciu członków delegacja, która w ubiegły czwartek przedłożyła władzom litewskim postulaty związków zawodowych, została w dniu dzisiejszym aresztowana. Aresztowano także redaktora tutajszego niemieckiego socjalistycznego dziennika.

Zastój w handlu.

Kłajpeda, 7 kwietnia.

(Pat.) Na całym obszarze Kłajpedy coraz wyraźniej odczuwa

TEATR WIELKI W Pohulanka

We czwartek 12 kwietnia 1923 r. odbędzie się

JEDYNY Koncert

wszechświatowej sławy pianisty

Mikołaja Orłowa

Przed wyjazdem do Paryża.

Bilety wcześniej do nabycia w cukierni P. Sztralla od g. 11—2 p. poł i w kasie teatru Wielkiego od godz. 5 p. poł.

TEATR POLSKI (SALA LUTNIA)

Dzisiaj poraz ostatni

Profesor Storicyn

dramat w 4 akt. Leonida Andrejewa.

Początek o godz. 8 w.

TEATR

WIELKI

(Pohulanka)

Środa, 11 kwietnia „Z U Z A” — operetka.

Czwartek, 12 kwietnia Koncert M. Orłowa, pianisty.

TEATR

Im. Syrokomli

(gn. parafarszowy)

Środa, 11 kwietnia

Czwartek, 12 kwietnia „Kościszko pod Racławicami”.

Dzienna sprzedaż biletów od 11—2 p. w cukierni p. Sztralla, ul. Mickiewicza róg Tatarskiej.

się rezultat zajęcia obszaru kłajpedzkiego przez Litwinów. Obszar odcięty został zupełnie od Niemiec drogą wysokich opłat paszportowych. Ostatnio władze litewskie wydały rozporządzenie podwyższające ogromnie opłaty za telegramy do Niemiec. Telegramy do Polski wogóle nie są przyjmowane. Wskutek tej polityki rządu litewskiego Kłajpeda zupełnie została odcięta od dawniejszego rynku zbytu i zakupu. W mieście panuje bezrobocie.

Usunięcie pomnika.

Kłajpeda, 8 kwietnia.

(Pat.) W nocy usunięty został pomnik Wilhelma I-go.

Zwiększenie załóg wojskowych.

Kłajpeda, 9 kwietnia.

(Pat.) Sytuacja wytworzona z powodu ostatnich zajęć zaostrza się coraz bardziej. Przeciwnie władzom litewskim wystąpiła cała ludność niemiecka obszaru kłajpedzkiego od najskrajniejszej prawicy do komunistów włącznie. Akcją oporu kierują niemieckie związki zawodowe. Liczą, że ogólny strajk generalny, który objął cały obszar kłajpedzki, potrwa dłuższy czas. Rząd litewski nadesłał znaczne posiłki do Kłajpedy i Heydenkrugu.

Zgietk walk ulicznych tak daleko nie dolatuje.

Paryż, 7 kwietnia.

(Pat.) Specjalny komitet, któremu komisja plenarna poroczyła sprawę ostatecznego zredagowania statutu organicznego dla Kłajpedy, przedstawi odnośne teksty do aprobaty komisji plenarnej, posiedzenie której odbędzie się 14 kwietnia.

żuazyjnemi, zatwierdzając wyrok śmierci za przestępstwa polityczne, pogarsza wewnętrzny polityczny stan Rosji przez kurczowe trzymanie się akcji terrorystycznej.

Zapewnienia Cziczierina.

Rzym, 6 kwietnia. (Pat.) Na kilka dni przed wydaniem wyroku na pralata Butkiewicza przedstawiciel Sowietów Worowski przedstawił w Watykanie oficjalne pismo Cziczierina zapewniające, że wyrok nie będzie wykonany. Ze względu na to zapewnienie Watykan w ostatniej chwili miał nadzieję na ocalenie ks. Butkiewicza.

Z francuskiego „frontu“.

Najlepszy kaganiec.

Berlin, 9 kwietnia.

(a. w.) Francuskie władze okupacyjne nałożyły na miasto Essen grzywnę w wysokości 105 milionów marek za zamordowanie jednego żołnierza francuskiego. Grzywna ma być uiszczona w ciągu dni najbliższych.

Pokrycie kosztów okupacji.

Bordeaux, 8 kwietnia.

(Pat.) Władze francuskie skonfiskowały 2 miliony marek papierowych w drukarni Muellheim nad Renem, zamówionych przez Bank Rzeszy. Skonfiskowana kwota będzie zaliczona na pokrycie kosztów okupacji.

Odezwa wileńskiego komitetu wystawy 1863 w Wilnie.

Sześciodziesięcioletnią rocznicę powstania styczniowego pragnie Wilno uczcić wystawą pamiątek, któreby nam uprzytomniły te tak doniosłe dla Narodu chwile historyczne.

Specjalnie w tym celu wybrany, przez liczne grono osób zgromadzonych z inicjatywy Prezydenta m. Wilna, Komitet Organizacyjny przysłał Wystawę zwracając się do społeczeństwa, a przede wszystkim więc do Magistratów miast, do Zarządów, Muzeów i do wszystkich osób prywatnych, posiadających pamiątki z owej epoki (z okresu 1861 — 1865 r.r.), by zechcieli przyczynić się do urzeczywistnienia tej inicjatywy przez nadsyłanie posiadanych przez siebie dokumentów, obrazów, broni, strojów, oraz wszelkiego rodzaju drobnych przedmiotów. Wszystkie te eksponaty będą oddane pod specjalną opiekę prof. Jerzego Remera, kustosa Komitetu i konserwatora państwowego i będą po zamknięciu Wystawy w całości zwrócone właścicielom.

Mamy nadzieję, iż społeczeństwo nie pozostanie głuchem na naszą odezwę.

Niema chyba rodziny polskiej, dla której tradycja 63 roku nie byłaby drogą ze względów narodowych oraz wspomnień rodzinnych.

Pożądaniem byłoby zobrazować przed pokoleniem współczesnym możliwie największym zbiorem pamiątek niezapomniane czyny Ojców, którzy przed sześćdziesiąt laty krwią własną znaczyli przyszłe granice mającej zmartwychwstać Ojczyzny.

Ludzie, którzy brali bezpośredni udział w walkach owych lat, uratowani z ped szubienic i rozstrzałów Murawjewa i innych szarpów, a którym udało się po przebyciu niezliczonych cierpień, katuszy Sybiru i katorgi wrócić do Ojczyzny — stopniowo schodzą teraz do grobu. Niech więc młodsze pokolenia mają sposobność dzięki projektowanej Wystawie rozniecić w swych sercach ten żar patriotyczny, który gorzał w bohaterach 1863 roku i przyczynił się do zachowania ducha Narodu od zagłady, a tem samem do wskrzeszenia Ojczyzny.

Adres dla korespondencji z Komitetem Wystawy 63 r. w Wilnie: Wilno, Magistrat. Dla Komitetu Wystawy.

Zbiory przeznaczone na Wystawę będą pod specjalną opieką kustosa Wystawy — p. prof. Jerzego Remera, Konserwatora Państwowego zabytków Kultury i Sztuki.

Skarbnikiem Komitetu Wystawy jest p. Jan Klott, notariusz m. Wilna, ul. Mickiewicza, 36. Sąd Okręgowy, pokój Nr. 14.

Gazety Wileńskie proszone są o przyjmowanie składek na koszt organizacji Wystawy w Wilnie.

Prezes Komitetu
Witold Bańkowski.

Wice Prezes

Dr. Wł. Zahorski,

Prezes Tow. Przyjaciół Nauk.

Sekretarz

Wacław Studnicki-Gizbert,

Dyrektor Archiwum Państwowego.

Członkowie Komitetu Wykonawczego Wystawy.

Ks. Biskup Kazimierz Michalikiewicz; Bohdanowicz Adam obywatel ziemski; Brensztejn Michał, Bibliotekarz Uniw. S. B.; Chelchowska Zofia, członek zarządu Tow. Weteranów; Iwaszkiewicz Janusz, Prof. Uniw. S. B.; Kamiński, członek zarządu Ogniska Kelejarzy; Klott Jan, Notariusz; Ruszczyk Ferdynand, dziekan Wydziału Szt. Pięknych U. S. B.; Staniszewski, porucznik-profesor kursów Matematycznych dla wojskowych; Studnicki Gizbert Wacław, Dyrektor Archiwum Państwowego w Wilnie; Uziębło Lucjan asystent wydz. humanist. U. S. B.; Wasilewski, Prezes Tow. Weteranów; Wejtko Wacław, urzędnik Archiwum Państwowego; Zahorski Władysław, Dr. Prezes Tow. Przyjaciół Nauk w Wilnie.

Komitet organizacyjny składa się z kilkudziesięciu przedstawicieli różnych zrzeszeń społecznych.

T. Stelmowski w „Halce“.

Występ niedzielny p. T. Stelmowskiego w partii Jontka stwierdził najzupełniej wrażenie, wywołane jego występem w partii Eleazara. Już obecnie medjum głosu wskazuje, że p. S. jest szczęśliwym posiadaczem ładnego tenoru o pełnym soczystym brzmieniu i gdy mu się uda zdobyć równie pełną dźwięczność w wysokim rejestrze, będzie to jeden z piękniejszych głosów, jakie się spotyka na polskich scenach operowych. Widoczna muzykalność młodego śpiewaka i uzdolnienie sceniczne, oraz wdzięczne warunki zewnętrzne składają się na całość, obiecującą mu wybitną przyszłość, jeżeli praca rzetelna pozwoli rozwinąć wszystkie te zasoby utalentowanego debiutanta. Powodzenie zastąpione upoważniało p. S. najzupełniej do przyłączenia się do grona wykonawców, którzy dziękowali publiczności za oklaski po skończeniu opery, i wcale niepotrzebnie wtedy się artysta usunął ze sceny. Z prawdziwym zainteresowaniem będziemy śledzili za dalszym rozwojem jego kariery artystycznej.

W partii Zofii wystąpiła p. Olecka, zadawalniająco dostrojając się do zespołu, o ile niedostatecznie jeszcze wyrobiony głos wystarczał.

Wykonanie całej opery szło zgodnie i do śladnych nowych uwag nie daje sposobności. Zawsze tylko, w ostatnim akcie, dziwnie wygląda, kiedy kościółek stoi pośrodku, a chór, śpiewający — rzekomo w kościele, brzmiał na boku sceny. A ten fortepian! Czyż wyjątkiem małej fisharmonji, doskonale zastępującej organy, byłoby czemś tak niedostępnym? Tak być nie powinno!...

Michał Józefowicz..

KRONIKA.

Kalendarzyk.

We Środę Leona Wielk.
We czwartek Wiktora M. Damjana.
W sobotę święta o godz. 5 m. 12.
Zachód o godz. 6 m. 51.

WILEŃSKA.

— Msza św. za duszę św. p. ks. Pralata Butkiewicza. W czwartek, dnia 12 b. m. o godz. 8 ej rano w kościele św. Anny będzie odprawiona Msza św. za duszę św. p. ks. pralata Butkiewicza, męczeńskiej ofiary mordu bolszewickiego.

— Nabożeństwo żałobne za duszę św. p. ks. Butkiewicza. Wczoraj o g. 9 i pół. w katedrze odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę św. p. ks. pralata Konstantego Butkiewicza. Nabożeństwo celebrował biskup wileński J. E. ks. Jerzy Matulewicz. Na nabożeństwie przybyli przedstawiciele władz z delegatem Romanem na czele, instytucji i organizacji społecznych, oświatowych, młodzieży i liczne tłumy publiczności. Okolicznościowe kazanie wygłosił prof. ks. Falkowski, podrażając męczeńską śmierć kapłana katolickiego w imię idei chrześcijańskiej. (a. w.)

— Nieprawdziwa pogłoska. W związku z wiadomością, która ukazała się w jednym z pism wileńskich, o ustąpieniu Delegata Rządu p. Romana, informują nas ze źródła miarodajnego, że wiadomość ta jest pozbawiona wszelkich podstaw. (a. w.)

— Z R dy Miejskiej. Posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się dnia 12 b. m.

— Nowe urzędy telegraficzne. Zawiadania się Szanowną Redakcją, iż w urzędach poczt. Korolówka k. Borszczowa pow. Borszczów i pocztowo-telegraficznym Prusze pow. Tuchola, Radziwiłłów pow. Krzemieniec i Spas pow. Stary Sambor zaprowadza służbę — w pierwszym telegraficznym i telefonicznym, a w ostatnich trzech telegraficznym.

— Nowa agencja pocztowa. Z dniem 3 kwietnia Wileńska Dyrekcja Poczty i Telegrafów uruchomiła agencję pocztową we wsi Juracki pow. Wołkowyjskiego z pełnym zakresem czynności w dziale pocztowym. (A. W.)

— Podziękowanie. Komitet b. w. ochrony im. E. Węskawskiej dla sierot po poległych obrońcach Wilna, składa niniejszym serdeczne podziękowanie Panu J. Siewierskiemu notariuszowi w Wilnie za złożone sto tysięcy mkp. na urządzenie ochrony.

RUCH WYDAWNICZY.

— „Ruch Prawniczy i Ekonomiczny“. Wyszedł z druku 2-gi zeszyt za rok 1923 „Ruchu Prawniczego i Ekonomicznego“, organu Wydziału Prawno-ekonomicznego Uniwersytetu Poznańskiego. Na treść zeszytu składają się: 1) Rozprawy: Prof. Peretiatkowiec — Kryzys parlamentaryzmu; Dr. Jankowski — Środki zaradcze przeciw kryzysom gospodarczym; 2) Przegląd piśmiennictwa, 17 recenzji oraz bibliografia literatury prawniczej i ekonomicznej polskiej i zagranicznej; 3) Przegląd prawodawstwa: Prawo administracyjne i kronika ustawodawcza; 4) Przegląd orzecznictwa: Orzecznictwo Sądu Najwyższego jako Trybunału Wyborczego; orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego dla wszystkich dziedzin Polski; 5) Kronika Ekonomiczna: rolnictwo, handel, stosunki walutowe, spółdzielczość, kronika komunalna; 6) Miscellanea: s. p. prof. Pilat, Uchwaly Konferencji b. ministrów skarbu etc.

Przenumerata tylko roczna wraz z przesyłką 32.000 mk. we wszystkich księgarniach.

KRONIKA TOWARZYSKA.

— Walne zebranie członków Polskiego Białego Krzyża. W związku z rozwijającą się akcją społeczną i filantropijną Polskiego Białego Krzyża Okręgu Wileńskiego, zmiierzającą do niesienia w szerszym zakresie opieki i pomocy kulturalno-oświatowej żołnierzom polskim oraz osobom, które uciekły z powodu wojny, Zarząd rzeczonyj Instytucji w celu omówienia tej sprawy organizuje w nadchodzącą sobotę dn. 14 b. m. walne zebranie (w lokalu własnym, przy ul. Jagiellońskiej № 9).

Porządek dzienny obejmuje ponadto sprawozdanie z działalności Białego Krzyża za rok ubiegły (1922).

Zebrawanie to, wyznaczone na godz. 6 wieczorem, w razie braku quorum, odbędzie się o godzinie późniejszej i uzyska prawomocność niezależnie od ilości obecnych na niem członków.

— Czwartek Ziemiaków. Z racji zamordowania św. p. ks. Pralata Butkiewicza i tygodnia poświęconego żałobnym nabożeństwom za Jego duszę, Czwartek Ziemiaków z 12-go b. m. został przenie-

slony na następny czwartek i odbędzie się 19-go kwietnia. Dochód przeznaczony na „Schronisko dla Inwalidów Imienia Żelgowskiego“. Zabawa jak zwykle w lokalu przy ul. Jagiellońskiej 10. Początek o 10 w. Wejście dla pań za rekomendacją gospodyni.

— Bal Kowieński. Bal Kowieński odbędzie się nie we czwartek 12 b. m., lecz w sobotę 15.

ZE SWIATA.

Dżuma w Indjach. Reuter donosi, że w wielu okolicach Indji szerzy się dżuma. W drugiej połowie marca zmarło na dżumę 8 tysięcy osób. (Pat.)

TEATR I MUZYKA.

Komunikaty teatrów wileńskich.

— Teatr Polski (Lutnia). Dnia, we środę po dłuższej przerwie ukaże się dramat L. Andrejewa „Profesor Storicyn“, z pp. Bortnowska, Molska, Godlewskim, Rychłowskim i Wołkeiko na czele. Piękne dekoracje E. Kazimierowskiego, oraz pomysłowa reżyserja składają się na wiele udatną całość.

Pozatem w teatrze polskim w reż. prae nad przygotowaniem premier z okresu sezonu bieżącego teatrów warszawskich. W najbliższy czwartek ukaże się najnowsza komedia Kiedrzyńskiego „Zabawa w miłość“, grana 70 razy z rzędu w Warszawie. Sztuka ta daje bogate pole do popisu artystom naszego teatru, a mianowicie: pp. Bobdańskiej, (Helena), Grabowskiej (Seda), Leśniewskiego i Godlewskiego (postawie jednej z grup lewicowych naszego Sejmu), oraz Kijowskiego (podpułkownik).

Bezpośrednio po tej komedji — ukaże się sztuka Jewelina „To co najjaśniejsze“ w wolnym przekładzie p. Władysława Renarda. Sztuka ta grana była na wszystkich scenach polskich.

Reżyseruje obie sztuki znany artysta i reżyser Józef Leśniewski.

— Teatr Wielki. We środę operetka „Zuz“a. We czwartek jedyny koncert słynnego pianisty Orłowa. W piątek „Zydówka“ z Leonem Cortillim w partji Eleazara, w której artysta ten wystąpi po raz pierwszy na scenie po dłuższej przerwie.

— Koncert p. Mikołaja Orłowa. We czwartek 12-go kwietnia w wielkim teatrze odbędzie się koncert niepospolitego fortepianisty, który, ulegając prośbom swych licznych wielbicieli, zgodził się przyjechać do Wilna z Warszawy, gdzie teraz świecił prawdziwe tryumfy. Zwracamy uwagę miłośników muzyki na to, że wielki artysta da się usłyszeć nieodwołalnie tylko raz jeden, w przejeździe na szereg koncertów w Zachodniej Europie, gdyż musi p. Orłow 19 kwietnia już wystąpić w Paryżu. Rzadka to będzie sposobność usłyszenia takiego niezwykłego mistrza.

— Teatr im. Syrokomli gra w dalszym ciągu z ogromnym powodzeniem „Kościuszkę pod Racławicami“ przy zapelnionej szczerlnie widowni.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— Statystyka pożarów w marcu 1923 roku. W ciągu marca b. r. zanotowano w Wilnie ogółem 26 pożarów. Jak się okazuje największa ich część, bo 13, wybuchła na skutek niedostadnego czyszczenia kominów. Druga z rzędu pozycja zajmują pożary wynikiem na skutek wadliwej budowy pieca, ewentualnie od piecyków żelaznych. Ogółem w roku bieżącym straż ogniowa interwenjowała w 64 wypadkach. (W. A. P.)

— Nagły zgon. Dn. 9 b. m. o godzinie 12-iej na ul. Koziej № 9 nagle zmarł 63 y letni Kazimierz Milenkiewicz zamieszkały przy ul. Cedrowej № 7. Wezwany lekarz pogotowia skonstatował śmierć.

— Znalezione trupa zaginionego dawno policjanta. Dn. 8 b. m. na łacie należącej do wsi Rzejszki gm. Daugieliskiej pow. Święciańskiego znaleziono trupa mężczyzny w uniformie policjanta. Teżsamoci trupa narazie stwierdzić nie można, gdyż takowy jest mocno rozłożony. Prawdopodobnie będą to zwłoki by jego posterunkowego Antoniego Masłonia, zaginionego w styczniu r. b.

— Morderstwo w rodzinie Horacków. Dn. 6 b. m. o godzinie 11-iej we wsi Dmitrowszczyzna gm. Zaleskiej pow. Dziśnieńskiego, przez Michała Horacko zostali zamordowani bratowa Aleksandra Horackowa i siostrzenica Zbrodniarza ujęto. Szczegółów narazie brak.

— Obłąd. Dn. 10 b. m. raptiem dostała obłąd Janina N. (Końska 20). Lekarz pogotowia chorą odwiózł do szpitala św. Jakóba.

— Wypadek na kolei. Dn. 7 b. m. podczas manewrowania pociągu wykoleił się wagon towarowy. Wypadków z ludźmi nie było! Tor nie uszkodzony.

TELEGRAMY.

Audjencja Genociego u premiera. Warszawa, 8 kwietnia.

(Pat.) Premier przyjął dziś na dłuższej audjencji O. Genociego, który po ukończeniu swej misji w Polsce powraca wkrótce do Rzymu. O. Genocichi informował prezesa Rady Ministrów o wynikach swej misji i zaznaczył, że miała ona charakter ściśle religijny; wyniki na ogół są dodatnie. O. Genocichi sądzi, że obecny układ stosunków w Polsce sprzyja nadzwyczajnie podjęciu pracy nad konsolidacją stosunków w tym zakresie. Rozmowa toczyła się również około sprawy arcybiskupa Cieplaka i stracenia pralata Butkiewicza. O. Genocichi zapewnił gen. Sikorskiego, że opinie społeczeństwa polskiego w tej mierze przedstawi Stolicy Apostolskiej. Gen. Sikorski prosił w imieniu rządu, aby O. Genocichi przedstawił Papieżowi wyrazy szczerzego uczucia oraz ufności, jakie naród polski żywi dla Stolicy Apostolskiej, ufając w jej niezachwianą przychylność dla Rzeczypospolitej Polskiej.

Ucisk Polaków w Gdańsku.

Gdańsk, 7 kwietnia.

(Pat.) Członek frakcji polskiej w Sejmie Gdańskim poseł Kuhnert ogłosił list otwarty skierowany do Wysokiego Komisarza Ligi Narodów Mac. Donella, przedstawiający pokrzywdzenie ludności polskiej w Gdańsku na każdym polu oraz wrogie stanowisko gdańskich sfer rządzących wobec najbardziej zasadnionych postulatów ludności polskiej.

Co będzie po śmierci Lenina.

Ryga, 9 kwietnia.

(Pat.) Tutejsze pisma donoszą z Moskwy, że wrazie śmierci Lenina nastąpi zupełna reorganizacja naczelnych władz sowieckich. Zamiast obecnej Rady Komisarzy Ludowych t. zn. Sownarkomu utworzoną ma być Rada Czterdziestu i w jej rękach skoncentrowane będą rządy rosyjskie. W związku z pannażąciami obecnie w Rosji sowieckiej nastrojami skład Rady tej stanowić mają wyłącznie komuniści rosyjscy.

Trocki w ślady przyjaciela.

Moskwa, 6 kwietnia.

(A. w.) Od dłuższego czasu dyktator wojskowy Rosji Trocki jest poważnie chory na raka. W ostatnich czasach choroba zrobiła wielkie postępy, co wywołuje zrozumiałe ogromny niepokój wśród komunistów. Koła dobrze poinformowane twierdzą, że stan Trockiego jest również ciężki, jak Lenina i że koniec jego prędko jest spodziewany.*

Ofiary.

Dla biednej wdowy z inteligencji
Zamiast wizyt świątecznych
Lucjan Łukaszewicz — — — 10.000
Olimpia i Zbigniew Turczy — — — 10.000
Na Bratnią pomoc Akademicką
St. K. — — — — — 10.000

Giełda.

WARSZAWA, 10-IV. (A. W.) Warszawska giełda urzędowa z dnia 10-IV: Dolar 43300—42700. Marka niemiecka 204. Przekazy: New York 4330—42700. Londyn 200975—201300—199000. Paryż 2850—2908—2880. Wiedeń 61 1/2. Praga 1280 — 1260. Belgja 2475—2520—2490. Szwajcaria 7965—7925 Berlin 2.07 1/2—2.04. BERLIN, 10. IV. (a. w.) Berlińska giełda urzędowa z dnia 10-IV: Marka polska 49 1/2. Przekazy: Warszawa 49 1/2. GDANSK, 10. IV. (a. w.) Gdańska giełda urzędowa z dnia 10 IV: Marka polska 49,74 1/2—50 1/2. Warszawa 48,62—48,88.

Redaktor:

Stanisław Mackiewicz.

B I L A N S

Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego

na 31 marca 1923 roku.

AKTYWA

Gotowizna w kasie	236.580.192.70	
Pozostałość w P. K. K. P.	134.416.486.—	
Pozostałość w P. K. O.	2.645.339.01	
5 procentowe Oblig. Państwowe	45.830.420.—	419.472.437.71
Pieniądze zagraniczne		83.801.279.—
Papiery procentowe własne:		
a) papiery % państwowe	21.361.799.—	
b) papiery % komunalne i hipoteczne		
c) akcje i udziały w przedsiębiorstwach	477.387.438.—	498.749.237.—
Weksle zdyskontowane		1.747.083.031.—
Pożyczki terminowe.		91.048.500.—
Rachunki otwartego kredytu	1.215.253.728.—	
w tem udzielone gwarancje	375.668.000.—	1.590.921.728.—
Korespondenci:		
Loro banki krajowe	222.720.928.—	
Loro banki zagraniczne	13.967.641.—	236.688.569.—
stro banki krajowe	228.538.862.—	
ostro banki zagraniczne	103.565.033.—	332.103.895.—
Nieruchomości		5.000.000.—
Koszty Handlowe:		292.100.569.62
Inkaso weksli		422.360.687.—
Rachunki z Oddziałami		299.522.610.43
Rachunki przechodnie		173.472.524.18
Rachunki różne		74.758.279.76
		<u>6.267.083.327.70</u>
Depozyty	247.876.312.—	
Zastawy	1.249.562.040.—	1.497.438.352.—

PASYWA

Kapitał zakładowy	202.500.000.—	
Kapitał zapasowy ustawowy	101.250.000.—	
Inne rezerwy	78.196.206.—	381.946.206.—
Wkłady:		
a) terminowe	48.527.023.25	
b) rachunki czekowe	1.014.100.877.70	
c) salda kred. r-ków otwartego kredytu	3.043.993.—	1.065.671.893.95
Redyskonto weksli		533.530.863.—
Korespondenci:		
Loro banki krajowe	20.055.935.50	
Loro banki zagraniczne	5.394.425.—	25.450.360.50
Nostro banki krajowe	434.808.810.10	
Nostro banki zagraniczne	27.—	434.808.837.10
Wierzyciele z tytułu gwarancji		375.668.000.—
Procenty i prowizje		501.415.674.52
Straty i zyski		48.414.095.86
Różni za inkaso		422.360.667.—
Rachunki z Oddziałami		13.69.073.84
Rachunki Oddziałów z Centralą		349.754.260.—
Rachunki Przechodnie		2.097.876.604.93
Rachunki różne		16.416.791.—
		<u>6.267.083.327.70</u>

Dom Handlowo-Przemysłowy

B-cia ALSZWANG Sp. Akc.

Wilno, Wielka 72, telef. 822,

z powodu wielkiego zapasu towarów, po sporządzeniu wielkoosobowego remanentu towarowego, zarząd uchwalit urządzić od dnia 12 kwietnia na krótki okres czasu **we wszystkich działach**

Wielką wyprzedaż z wielkim ustępstwem!

Garnitury i palta męskie	od 20 do 50%
Plaszcz gumowe	10 " 20%
Palta, kostjmy i suknie damskie	20 " 50%
Obuwie męskie, damskie i dziecinne	12 " 30%
Bielizna męska i damska	15 " 25%
Dziecinne sukieneczki, garniturki i bielizna	20%
Kapelusze męskie i damskie — 20%. Parasolki — 20%	

Sprzedaje się również i na wyplatę. **W okresie wyprzedaży obstalunki na garnitury przyjmują się po cenach zniżonych.**

FIRMA CHRZEŚCIJAŃSKA

D. H. „Bławat Wileński” Wileńska 31

Poleca na sezon wiosenny: towary sukienne i bławatne męskie i damskie od najtańszych do najdroższych. **KOŁDRY, PODUSZKI i SIENNIKI** zawsze gotowe na składzie. **Wybór duży. Ceny możliwie najniższe.**

Uprasza się P.p., którzy mają **pozwolenie na fabrykę wódek i likierów** zgłosić się: **Zawalna 47, skład apteczny Długin.**

Dokt. med. D. Zeldowicz z Moskwy przyjmuje od g. 10—11—5—8 spec. weneryczne, moczopłciowe, syfilis i skórne **Ul. Mickiewicza (b. S-to Jerska Nr. 24).**

DOKTOR E. BIRZOWSKI Chor. weneryczne, syfilis i skórne. Przyjmuje od god. 10—2 i 4—7. **Panie od 3—4 pp. Jagiellońska 3, d. D-ra Ratnera m. 5 (róg Mickiewicza).**

ZĘBY sztuczne, korony, mostki. Przeróbka złe wstawion. zębów technik-dentyst. **L. Minkier** Wileńska 21—1. Reperacje wykon. w ciągu 4 g.

DRUKARNIA „ZNICZ”

przy ul. Świętojańskiej Nr 1 (19)
pod zarządem **A. Żukowskiego**
przyjmuje wszelkie obstalunki drukarskie i introligatorskie
Wykonanie szybkie, dokładne i terminowe. Ceny konkurencyjne.

PALMA

Podeszwy kauczukowe i obcaszki kauczukowe

BIURO LEŚNE I PARCELACYJNE

J. ŁASTOWSKI B. ŚWIĘTORZECKI
Wilno, ul. Mickiewicza, (5-to Jerska) Nr. 42, m. 5.
Informacje od g. 9—10 i 5—6 w. — Szacowania, urzędzenia leśne, parcelacje majątków ziemsk. wszelkie roboty miern.: Sporządz., kopjowanie planów i in.

OGŁOSZENIE

Do sporządzenia planów i kosztorysów jakoteż na Kierowników Robót poszukuje się dyplomowanych inżynierów architektów.
Warunki, jakoteż zaświadczenia odbytej praktyki, uprasza się złożyć w Kierownictwie Rejonu Inżynierji i Saperów Wilno (Arsenańska 5) do dnia 12 kwietnia r. b.
Kierownictwo Rejonu Inż. Sap Wilno
L. dz. 1947/Inż. z dn. 7 kwietnia 1923 r.

PRZETARG.

Okręgowa Dyrekcja Robót Publiczn. w Wilnie ogłasza przetarg na wydzierżawienie placów rządowych przy ulicy Zawalnej 19 i W. Pohulanka 4 w Wilnie, nadających się na składy drzewa, przedsiębiorstwo ogrodnicze i t. p.
Reflektanci winni złożyć swe oferty opłacone stemplem w zapieczętowan. kopertach w Oddziale Budowlanym Dyrekcji, ul. Marii Magdaleny 2, II piętro, pokój № 75 do dnia 13 kwietnia w godzinach biurowych (8—15).
Otwarcie kopert nastąpi d. 14 kwietnia o godz. 11 rano.
Pierwszeństwo otrzymania dzierżawy mieć będą dotychczasowi dzierżawcy po najwyższej zaoferowanej cenie.
O warunkach dzierżawy dowiedzieć się można w Dyrekcji pok. 75, codziennie za wyjątkiem świąt, od 8 do 10 godz. rano.
DYREKCJA.

Akuszerka z Warszawy udziela porad. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. **Mickiewicza 46—6.**

Dr. LEON GINSBERG Choroby weneryczne, syfilis i skórne. **Ul. Trocka Nr. 3, róg Wileńskiej.** Telefon 352. Przyjmuje od g. 9—1 i 4—7.

Kobieta-Lekarz Dr. Abramowiczowa choroby kobiece i akuszerne. **ul. Kasztanowa 7—7 od g. 4—5.**

Zamienię mieszkanie 5-cio pokojowe w śródmieściu z wszelkimi wygodami na także 6, 7 pokojowe z dop atą. Mickiewicza 42—3, 2—2

Dr. J. Bernstejn chor. skórne, weneryczne, syfilis i moczopłciowe. 9—1 i 4—8. **Ul. Mickiewicza 28 m. 5.**

BIURO NAUCZYCIESKIE M. Bagnińskiej, Wilno, Jagiellońska 7—8. Od god. 12—2 poleca nauczycieli, nauczycieli, bony i wychowawczyń oraz domową służbę.

Dr. Kapłan Spec. chor. weneryczne, syfilis i skórne. Wileńska 11. m. 1 (wejście z Benedyktyńskiego zaułka) 9—12 i 4—7. Telefon 640.

Skwadziono książkę woj-skową, wyd. przez P. K. U. Wilno i zezwolenie na prawo noszenia broni palnej (rewolweru), wydane przez Komisarza Rządu m. Wilna na imię Karola Sztalla, zam. przy ulicy Sierakowskiego № 33 m. 10, unieważnia się.